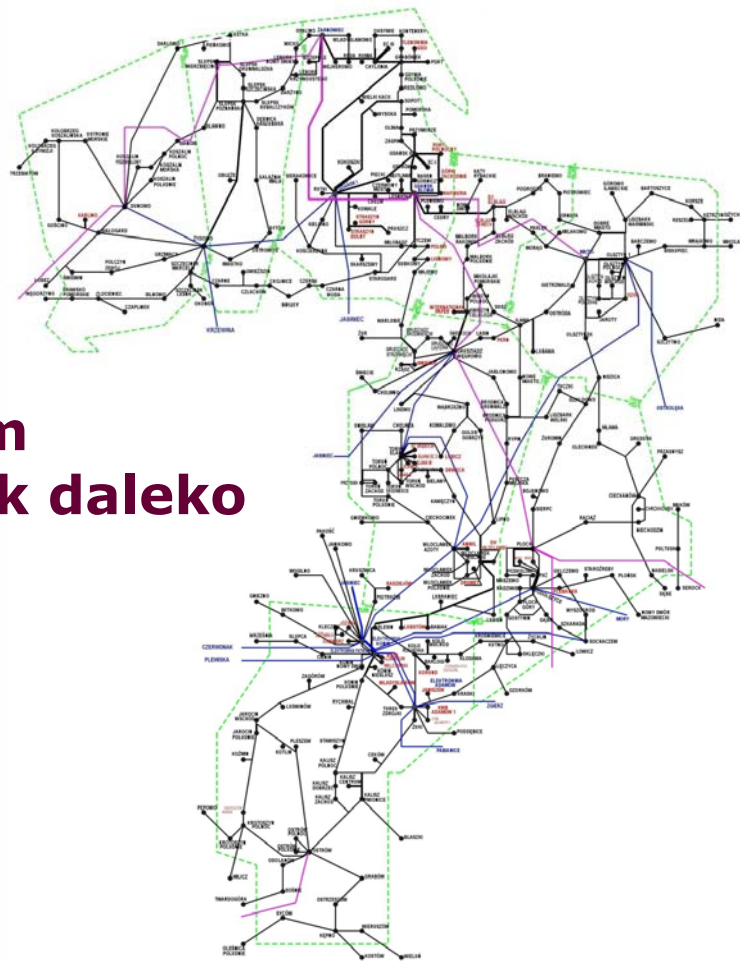

**smart
grid**
Energa Operator

Wykorzystanie potencjału smart grids przez gminę – inteligentne opomiarowanie

Aktywne zarządzanie systemem elektroenergetycznym sięga tak daleko jak sięgają systemy IT

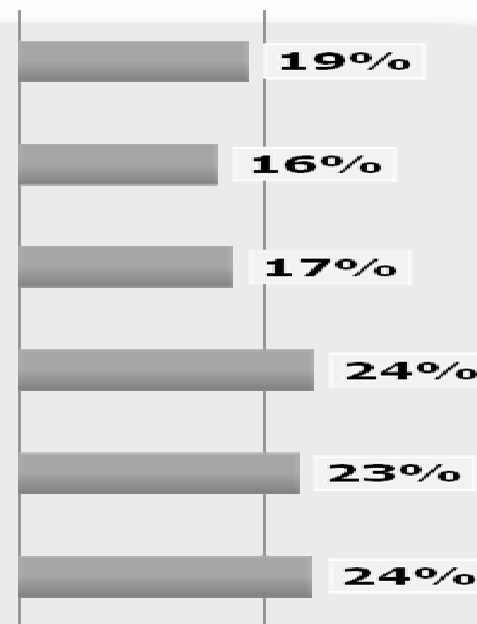

Energa-Operator jest jednym z największych OSD

Podstawowe parametry Energa - Operator

Sieć dystrybucyjna	187 tys. km
Liczba stacji Sn/nn	55 tys. szt.
Liczba odbiorców	2,8 mln
Dostawa energii (2009)	19 TWh
Zatrudnienie (2009)	6,6 tys. osób
Obszar działania	75 tys. km ²

Udział w Polsce na tle innych OSD

Strategia Energa-Operator preferuje partnerstwo

1. niezawodność

Wzrost niezawodności i jakości dostaw energii elektrycznej

2. Jakość

Poprawa jakości obsługi klientów

3. Sprawność

Dostosowanie modelu funkcjonowania spółki do obecnych i przyszłych uwarunkowań

4. Efektywność

Wzrost efektywności działania w celu zwiększenia możliwości rozwoju

5. Nowoczesność

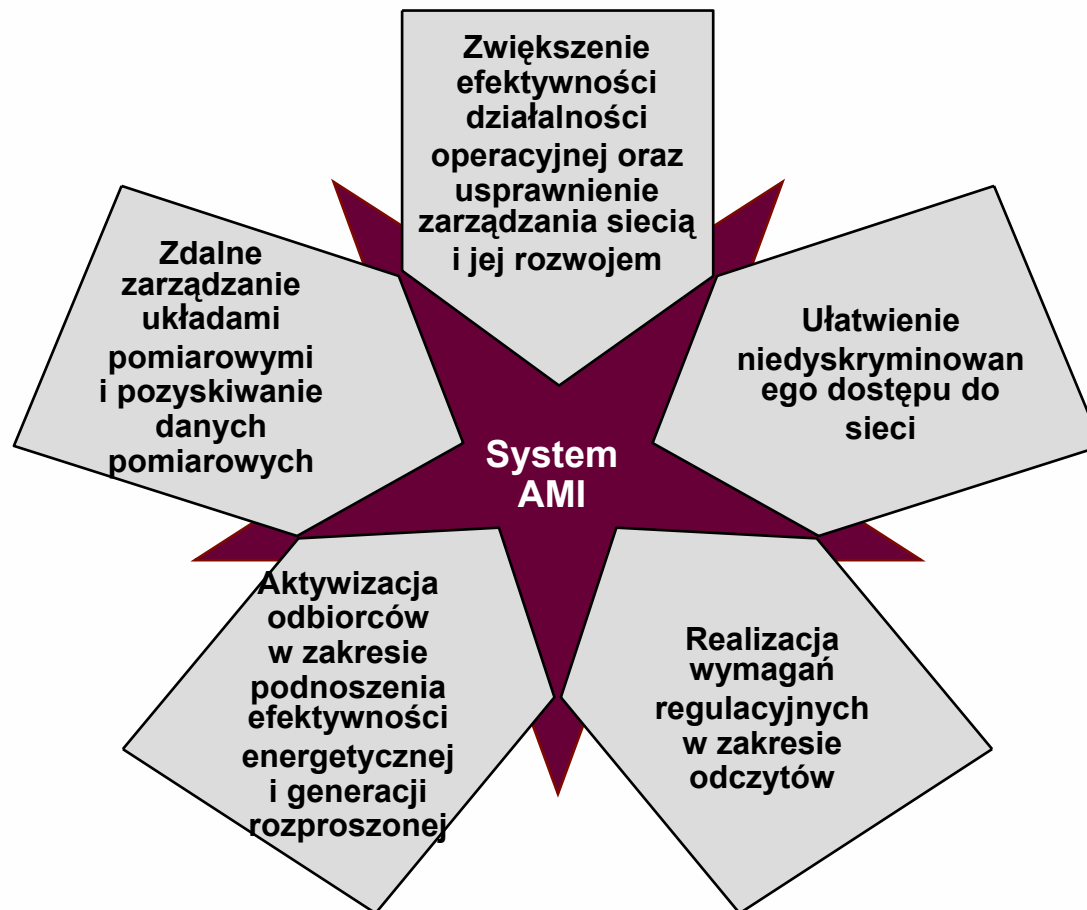
Rozwój i modernizacja infrastruktury oraz jej dostosowanie do nowych potrzeb

Poprawa efektywności energetycznej

Wzrost bezpieczeństwa dostaw energii

Wdrożenie Systemu AMI wpisuje się w strategię ENERGA OPERATOR

Wdrożenie AMI obejmie cały obszar działania ENERGA OPERATOR dla klientów taryf G oraz C1

Obszar wdrożenia AMI

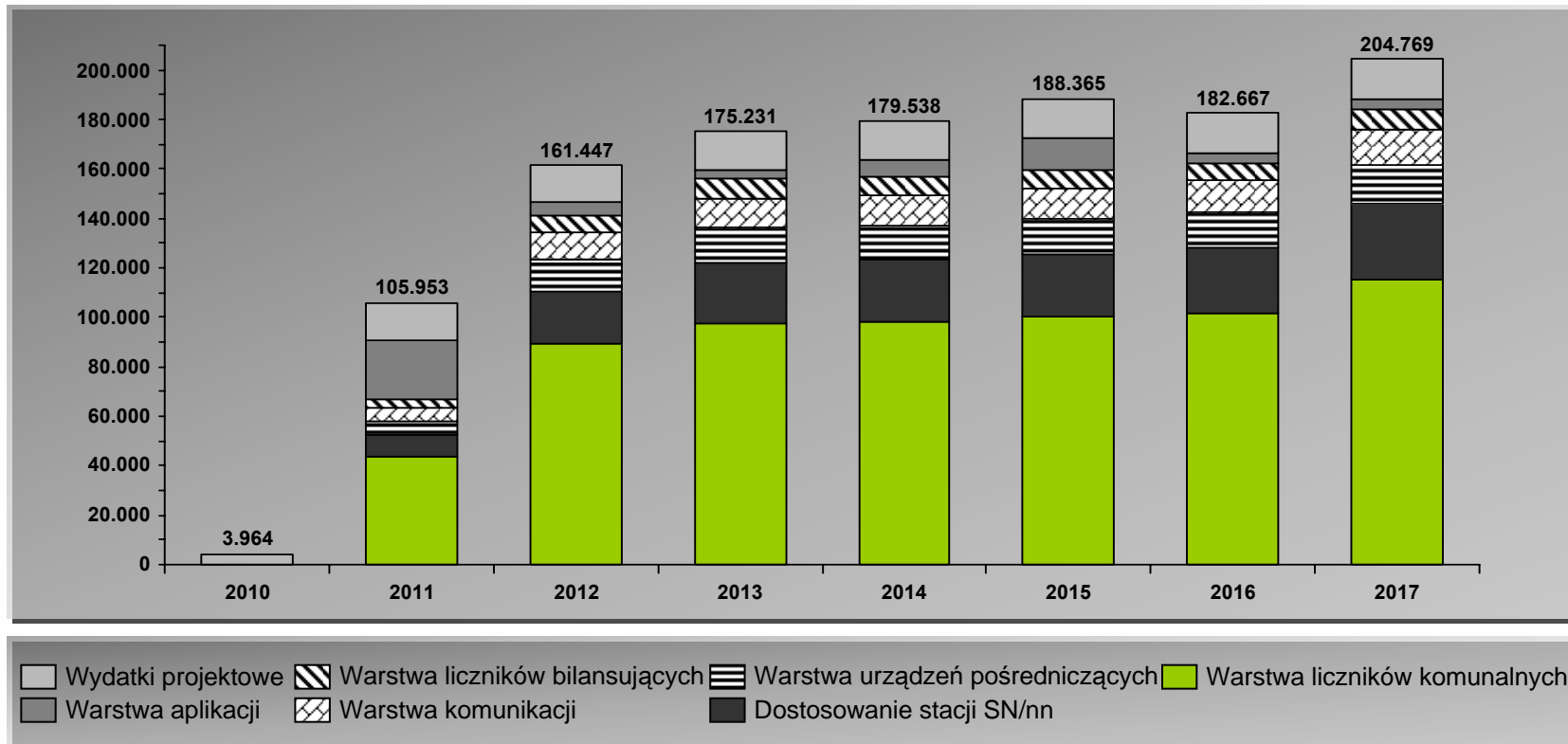
Podstawowe informacje na temat projektu

- Grupa docelowa:
  - klienci komunalni – ok. 2,5 mln
  - klienci biznesowi (C1) – ok. 290 tys.
- Zakres:
  - wymiana liczników energii elektrycznej u klientów
  - instalacja liczników bilansujących na stacjach transformatorowych SN/nN
  - warstwa telekomunikacyjna
  - centralna aplikacja AMI, w tym baza danych pomiarowych

Wdrożenie AMI w ENERGA OPERATOR jest największym przedsięwzięciem w Polsce w zakresie inteligentnego opomiarowania

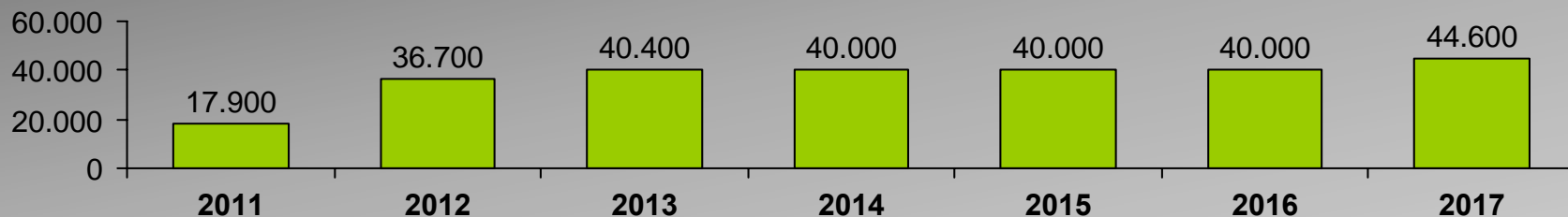
Wydatki na zakup i instalację liczników stanowią największą część inwestycji

Wydatki na system AMI w latach 2010-2017 ('000 zł)

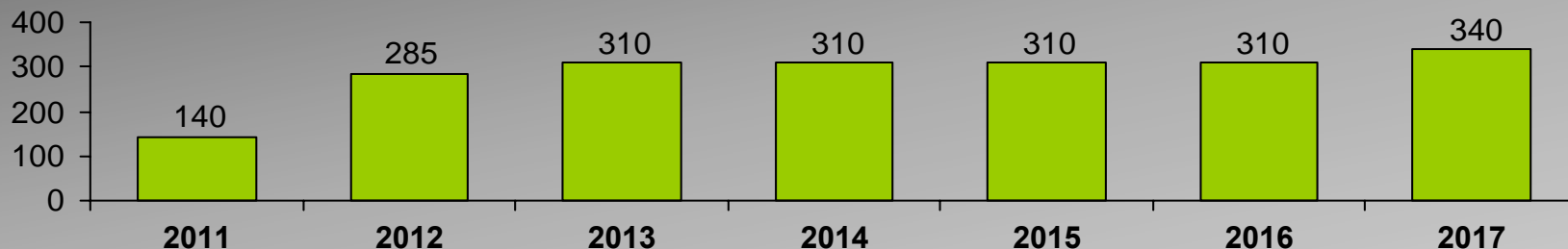

Aby wdrożyć AMI w ciągu 7 lat tylko do montażu inteligentnych liczników potrzebne będzie zaangażowanie nawet około 340 monterów

Średnia liczba liczników do instalacji miesięcznie w latach 2011 – 2017 (w sztukach)

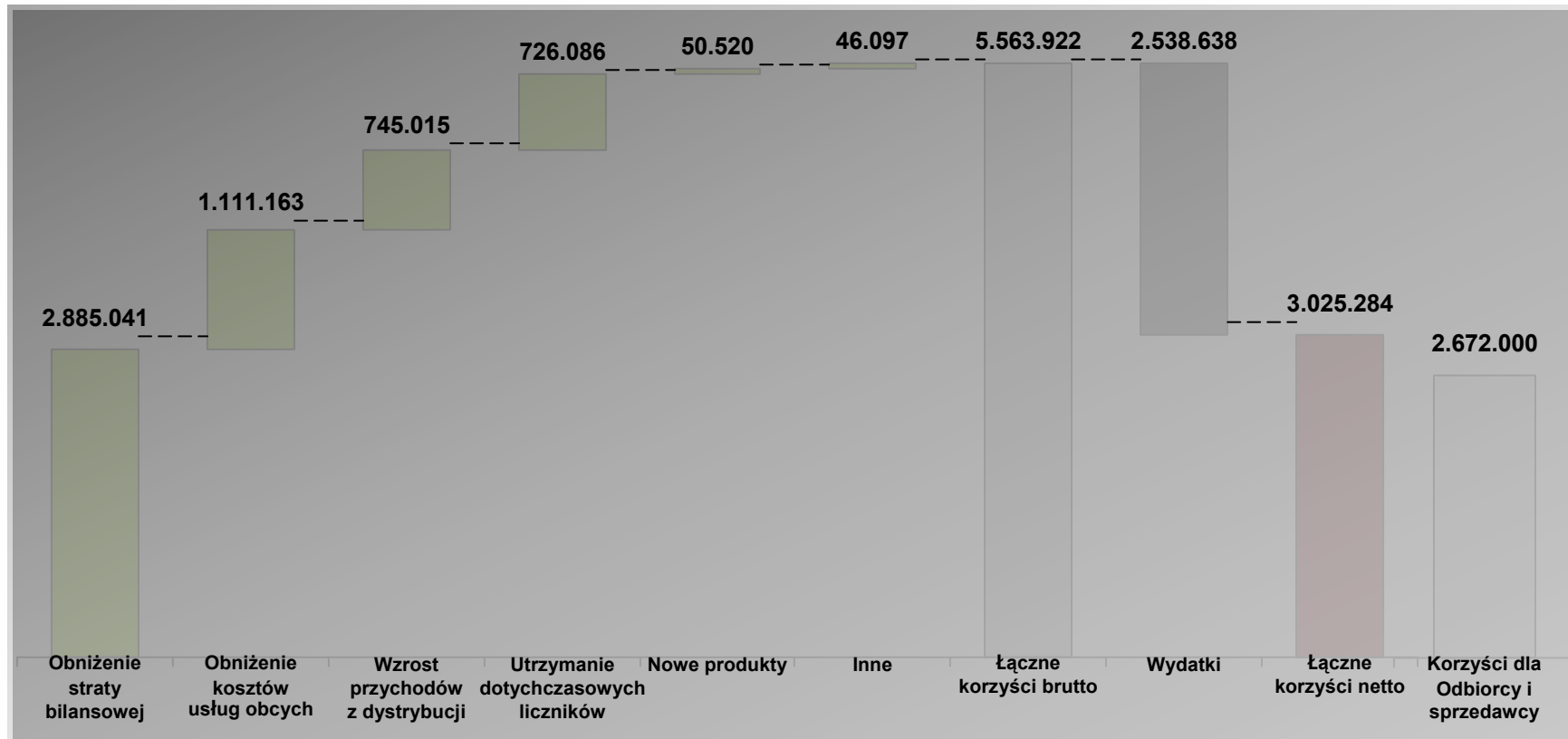
Szacowana liczba etatów monterów niezbędnych do wymiany liczników w latach 2011 – 2017⁽¹⁾

Korzyści netto oszacowano na poziomie ponad 3 mld zł

Skumulowane korzyści brutto z wdrożenia AMI w latach 2010-2030 ('000 zł)

Dotychczasowe wdrożenia- System CONVERGE

Centralny system mający na celu objęcie zdalnym odczytem wszystkich klientów biznesowych grup taryfowych A, B i C2

Do dnia dzisiejszego odczytujemy zdalnie 14 500 liczników

Projekt zakończymy w 2010 roku – będziemy odczytywać 16 000 liczników

Dotychczasowe wdrożenia - projekt wspólny z Pomorska Spółką Gazownictwa

Projekt jest w trakcie prac

System pozwoli na radiowy odczyt liczników energii elektrycznej i gazu. Liczniki gazu skomunikują się za pomocą sieci radiowej, poprzez liczniki energii elektrycznej lub konwertery Wireless M-BUS z koncentratorem będącym własnością ENERGA-OPERATOR i wspólnym serwerem telemetrycznym, po którym nastąpi rozdział na część ENERGA-OPERATOR i PSG.

Lokalizacja Rotmanka (176 liczników), na bazie pracującej instalacji APATOR Radio

Do realizacji Etapu I wybrane zostały 3 lokalizacje Łączny budżet tego etapu to 56 mln zł

▲ Weryfikacja	Baza dla projektu Smart Grid
Charakter zabudowy	Zabudowa mieszana
Orientacyjna liczba liczników	ok. 25.000
Wybrana lokalizacja:	Hel / Władysławowo
■ Weryfikacja	Efektywność komunikacji WiMax
Charakter zabudowy	miejska, duże zagęszczenie
Orientacyjna liczba liczników	ok. 35.000
Możliwe lokalizacje:	Kalisz
● Weryfikacja	Działanie technologii PLC na nN i SN, kwestie logistyki wymiany liczników
Charakter zabudowy	wiejska
Orientacyjna liczba liczników	ok. 30.000
Możliwe lokalizacje:	Drawsko Pomorskie

Inteligentne opomiarowanie

Strategia oraz wyzwania w branży wymagają podjęcia działań w kierunku
budowy sieci inteligentnej

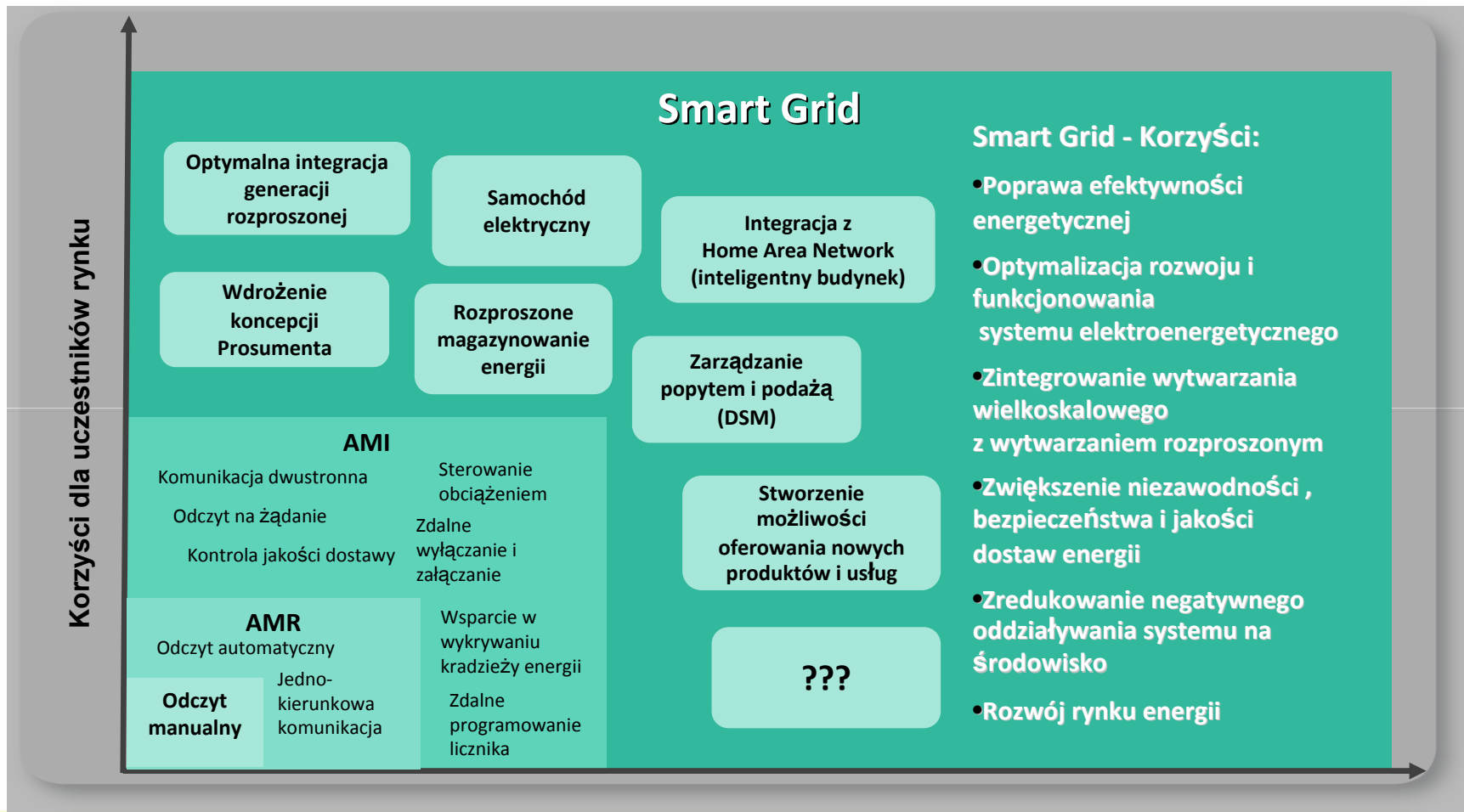
Pierwszy krok - **system inteligentnego opomiarowania**

Projekt Wdrożenia Systemu Inteligentnego Opomiarowania

- Cel:
  - uruchomienie dwustronnej komunikacji ze wszystkimi licznikami do 2016 roku/*
  - zbudowanie infrastruktury telekomunikacyjnej (w tym dla potrzeb SmartGrid)
  - uzyskanie pozycji lidera w zakresie inteligentnego opomiarowania w Polsce
  - operatywne zarządzanie systemem elektroenergetycznym
- Działania:
  - objęcie systemem wszystkich odbiorców przemysłowych do końca 2010 roku
  - formalne uruchomienie projektu budowy systemu AMI
  - współudział w opracowywaniu rozwiązań organizacyjnych, finansowych, a także standaryzacja rozwiązań technicznych, w tym m.in.:
    - współpraca z PSE Operator w zakresie projektu NOP
    - współpraca z PTPiREE przy „Studium wdrożenia smart meteringu w Polsce”
    - współpraca z URE przy budowie taryf stymulujących zachowanie klientów

Dla realizacji strategii budujemy sieci inteligentne

Pozyskaliśmy partnerów do realizacji projektów

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

Starostwo Powiatowe Puck

Gminy powiatu Puck

ENERGA Obrót SA

Instytut Energetyki Oddział Gdańsk

Inteligencja sieci jest budowana wspólnie z partnerami

Dom energetyczny

Inteligentna stacja ładowania pojazdów elektrycznych

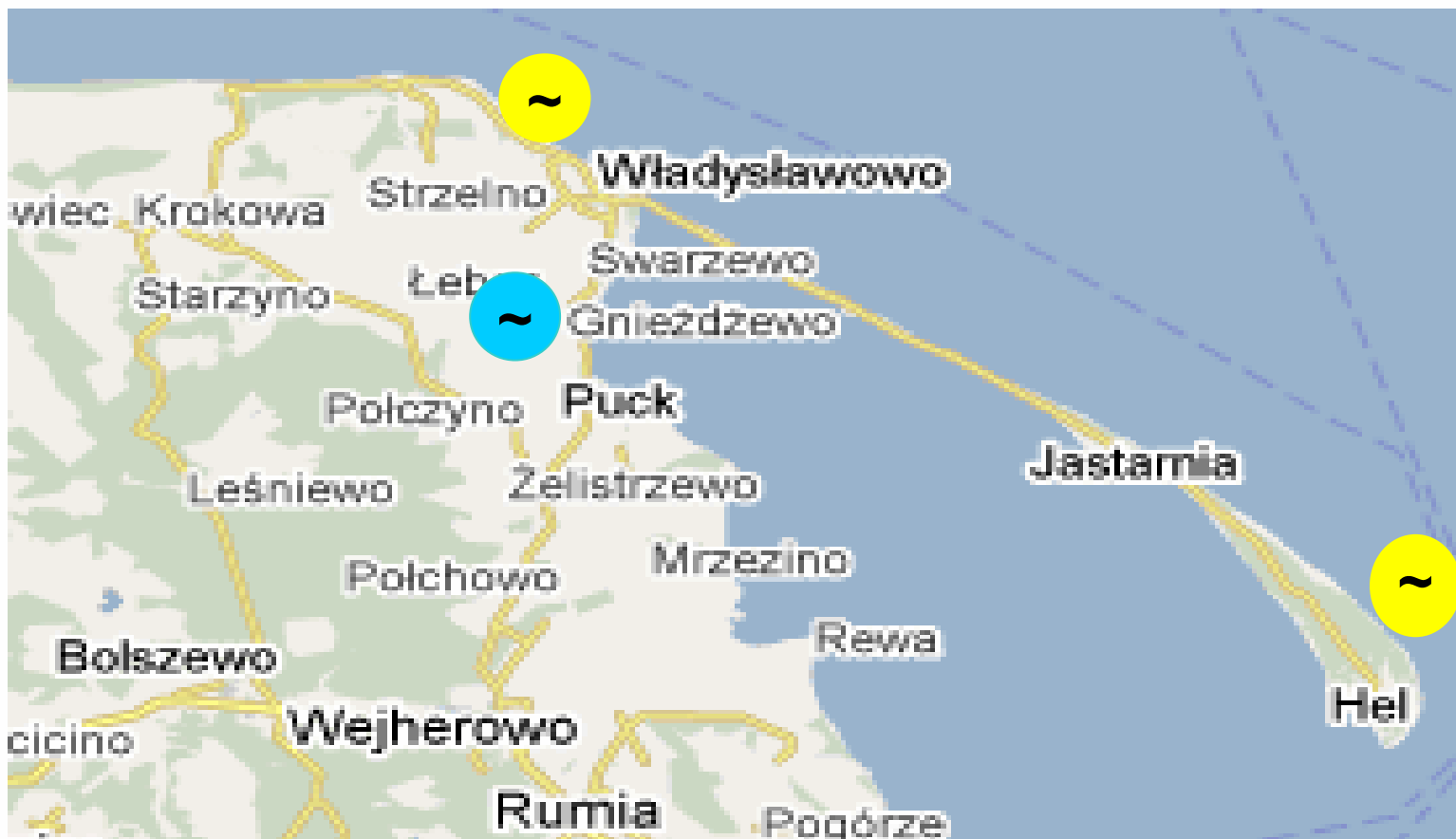
Wykorzystanie agregatów prądotwórczych dla automatycznego odciążenia sieci

Zarządzanie obciążeniem sieci

Praca wyspowa

Realizujemy wspólne projekty sieci inteligentnych

**smart
grid**
Energa Operator

Wykorzystanie potencjału smart grids przez gminę – inteligentne opomiarowanie